NR. 16 (435) Warszawa, PONIEDZIAŁEK 12 STYCZNIA 1931 r. Rok XXXVII

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 776-70.
DYREKCJA — tel. 720-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 773-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175

CENA NUMERU 20 GROSZY

RADA NACZELNA

Posiedzenie Rady Naczelnej P. P. S. odbędzie się w Warszawie 17-go i 18-go stycznia.

C. K. W.

Posiedzenie CKW. odbędzie się w czwartek, 15 b. m. o 4-ej popołudniu.

Sekretarjat generalny.

POSIEDZENIE SEJMU

We wtorek dn. 13 b. m. o godz. 17 popoł. odbędzie się plenarne posiedzenie Sejmu.

Na porządku dziennym szereg ratyfikacyj umów i konwencyj, dodatkowe kredyty na bieżący okres budżetowy i wybory do Trybunału Stanu, Komisji Kontroli Długów Państwa i Głównej Komisji Ziemskiej.

4.000 BEZROBOTNYCH
ODCHODZI CODZIENNIE BEZ POSIŁKU

Wobec wzrostu bezrobocia w Warszawie, Obywatelski komitet pomocy społecznej rozszerza swą działalność, zwiększając liczbę wydawanych obiadów. Liczba obecnie wydawanych obiadów przekracza już 6.000 dziennie, gdy dotąd wydawano 5.000. Trzeba natomiast wydawać conajmniej 10.000 obiadów, gdyż obecnie około

4.000 osób

odchodzi codziennie od kuchni Komitetu bez posiłku. Dzieje się to jedynie z powodu braku funduszów, gdyż technicznie Komitet przygotowany jest do wydawania potrzebnej ilości obiadów. Nie należy wątpić, że Komitet uzyska potrzebne środki drogą wzmożenia ofiarności publicznej.

LICZBA NOCUJĄCYCH
W DOMACH NOCLEGOWYCH WZRASTA

Liczba osób, nocujących w domach noclegowych, wobec pory zimowej, stale wzrasta. W domu noclegowym przy ul. Leszno Nr. 93 nocowały w m. grudniu 8.054 osoby, co czyni przeciętnie dziennie 259.5, w domu noclegowym przy ul. Dzikiej 62 — 27.544, przeciętnie dziennie 888.52, wreszcie w domu noclegowym przy ul. Jagiellońskiej 19 — 9.168, przeciętnie dziennie 295.78, razem 44.766 osób, co stanowi przeciętnie dziennie 1.443,76.

Zarząd wydziału opieki społecznej i szpitalnctwa magstratu asygnował za m. grudzień instytucjom, prowadzącym powyższe domy, kwotę 9.355 zł. 30 gr.

ZAMACH SAMOBÓJCZY BANKIERA

Berlin, 11.1. (PAT.) Dziś rano przedpołudniem targnął się na swoje życie jeden ze znanych bankierów belgijskich **Erick Goldschmidt,** b. współwłaściciel firmy „Goldschmidt i S-ka".

Powodem samobójstwa miał być zły stan finansów Goldschmidta, spowodowany nieudaną spekulacją giełdową. Goldschmidt przed niedawnym czasem wystąpił z firmy i wyjechał na krótki pobyt zagranicę. Po powrocie otoczenie Goldschmidta zauważyło u niego wielką depresję psychiczną.

PRZECIWKO OBNIŻENIU PŁAC

Berlin, 11.1. (PAT.) Dzisiejsza konferencja delegatów Związku Zawodowego Górników w Zagłębiu Węglowem Ruhry jednogłośnie odrzuciła orzeczenie Kolegjum Rozjemczego w sprawie konfliktu o umowę cennikową, przewidującą 6 proc. zniżkę płac zarobkowych.

1-go marca wybory do Parlamentu hiszpańskiego

Madryt, 11.1. (PAT.) Na wczorajszem posiedzeniu rady gabinetowej postanowiono przeciwdziałać radykalnie jakiemukolwiek zakłóceniu **spokoju publicznego** zapomocą środków energicznych, jakich domaga się obecny stan wojenny.

Rada zbadała szereg interesujących dokumentów, zabranych u powstańców w **Jaca,** które potwierdzają rzeczywisty charakter powstania.

Wobec zbliżającego się terminu wyborów minister spraw wewnętrznych poinformował swych kolegów o stanowisku poszczególnych grup politycznych, które wezmą w nich udział. Następnie omawiano gwarancje, jakie należy zapewnić dla nadania powagi i **czystości** wyborów, co zdaniem rządu, jest niezbędnym warunkiem wypełnienia obowiązku ciążącego na nim od chwili dojścia do władzy, t. j. dania krajowi parlamentu czego wymagają z coraz większą siłą okoliczności.

Rada zatwierdziła następnie datę wyborów, które odbędą się dnia 1 marca r. b. i oświadczyła, iż rząd nie będzie tolerował żadnych nieporządków, któreby mogły zakłócić swobodny udział w głosowaniu.

Dalej rada powzięła szereg zarządzeń w celu **rozwiązania zagadnienia bezrobocia w Adaluzji** i upoważniła ministra pracy do podjęcia kroków, mających na celu zapobieżenia konkurencji robotników zagranicznych, wreszcie prezes Rady Ministrów Berenguer zakomunikował ministrom, iż wszędzie panuje najzupełniejszy spokój.

Jak witano kanclerza Brüninga we Wrocławiu

Berlin, 11.1. (PAT.) Prezydjum policji wrocławskiej ogłasza komunikat o zajściach, jakie miały miejsce w czasie przyjazdu kanclerza Brüninga do Wrocławia.

Bezpośrednio przed nadejściem pociągu w pobliżu dworca zebrały się tysiączne tłumy. Plac przed dworcem zamknięty był silnym kordonem policji, która też rozpędzała siłą gromadzących się na jednej z głównych ulic.

Wobec wrogiego nastroju, panującego wśród gromadzących się tłumów, policja przystąpiła do opróżniania ulicy, w czasie tego doszło do szarży policji konnej.

Demenstranci na widok zbliżającego się samochodu kanclerza poczęły wznosić wrogie okrzyki przeciw rządowi i zaatakowali policję. Wezwano pomocy policji konnej. W czasie rozpędzania demonstrantów koń jednego z oficerów policji upadł na bruk, wskutek czego oficer, jadący na nim uległ ciężkiej kontuzji. Jeden z policjantów otrzymał cios w głowę i upadł nieprzytomny. Sprawca tego czynu został ujęty. Tłum, wepchnięty przez policję w boczną ulicę próbował gwałtem przerwać kordon policyjny i przedostać się na główną ulicę, którą przejeżdżać miał kanclerz Brüning. Policja zmuszona była wówczas ponownie szarżować. Na placu przed pałacem arcybiskupim doszło do starcia. Ogółem aresztowano 19 osób.

Powstanie na północnym Kaukazie

Ryga, 11.1. (ATE.) Ruch powstańczy przeciwko władzom sowieckim na terytorjum republiki górali północnego **Kaukazu** nie ustaje.

Według obliczeń prasy sowieckiej w **Tyflisie** w listopadzie i grudniu ub. r. powstańcy zamordowali 6 organizatorów komun rolnych, 4 instruktorów spółdzielczych, 8 prezesów sowietów oraz 5 agitatorów komunistycznych. Pozatem powstańcy dokonali napadów na 12 sowietów wiejskich które zniszczyli. Zniszczono również biura trustu naftowego Grozneft.

SPRAWA AWANSÓW
I PRZEMIANOWAŃ PRACOWNIK PAŃSTWOWYCH

Wdniu 9 b. m. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Delegatów Centralnej Komisji Porozumiewawczej Zw. Zaw. Pracowników Państwowych, w którem wzięli udział delegaci wszystkich związków zrzeszonych. Przedmiotem obrad było ostatnie zarządzenie Rządu o wstrzymaniu awansów i wszelkich przemianowań pracowników państwowych. W wyniku ożywionej dyskusji jednomyślnie powzięto następującą uchwałę:

Nadzwyczajne Zgromadzenie Delegatów C. K. P. w dniu 9.1 1931 r. stwierdza, iż:

1) Różnorodność przepisów, normujących prawa i obowiązki pracowników państwowych, zatrudnionych częstokroć nawet w tym samym dziale służby państwowej oraz brak wytycznych w polityce personalnej wytworzyły wysoce anormalną sytuację, iż olbrzymia część pracowników nie różniąca się od swych kolegów mianowanych na stałe, wzgl. etat ani kwalifikacjami ani rodzajem zatrudnienia czy też ilością lat, pozostaje na służbie państwowej w charakterze nieetatowych, tymczasowych, prowizorycznych, kontraktowych, czasowych i t. p., co powoduje dla zainteresowanych nad wyraz dotkliwe straty.

2) Brak ścisłych kryterjów przy awansach względnie ich nieprzestrzeganie, w szczególności zaś niezwiązanie awansu z ilością lat służby (z wyjątkiem nauczycielstwa), obsadzanie wakujących stanowisk nowemi siłami zzewnątrz, wreszcie zaznaczająca się tendencja do zmniejszania ilości etatów, zwłaszcza wyższych przy równocześnie wzrastającym zakresie działania pracowników w różnych dziedzinach służby państwowej spowodowały stan, w którym pracownicy całemi latami oczekują na słusznie należny im awans.

W tych warunkach zarządzenie Rządu o wstrzymaniu awansów i wszelkich przemianowań (na stałe, etat i t. d.), pracowników państwowych, godzi w szczególnie krzywdzący i bolesny sposób, w szerokie rzesze zainteresowanych, którzy mieli prawo oczekiwać, iż ich materjalna, względnie prawna sytuacja zostanie, choć w pewnym zakresie, sprawiedliwie unormowana.

Związki, zrzeszone w C. K. P. uważają za swój obowiązek zwrócić się do Rządu o wydanie zarządzenia przeprowadzenia normalnych awansów, przewidzianych w budżecie Państwa na rok 1930 — 31 i dokonania normalnych przemianowań oraz podjąć akcję zmierzającą do zasadniczego unormowania stosunku prawno-służbowego pracowników państwowych i do zagwarantowania im awansu automatycznego".

W powyższych sprawach udaje się w najbliższych dniach delegacja C. K. P. do p. Premjera Sławka.

WEZWANIE ZINOWJEWA DO SKRUCHY

Ryga, 11.1. (ATE.) Były przewodniczący Międzynarodówki komunistycznej **Zinowjew,** który w swoim czasie złożył swój urząd z powodu różnic politycznych z Biurem politycznym partji i objął stanowisko rektora uniwersytetu komunistycznego w Kazaniu został zawezwany przez **Stalina** do Moskwy. Zinowjew miał wyrzec się swych poglądów opozycyjnych wzamian za co otrzyma kierownicze stanowisko w Międzynarodówce.

WARSZ. WYDZIAŁ KOBIECY P. P. S.
ul. Leszno 53.

We wtorek, dn. 13 stycznia o godz. 7 wiecz. w lokalu własnym, Leszno 53, parter — tow.

JAN KWAPIŃSKI

wygłosi odczyt p. t.

„Zadania proletarjatu i obowiazki kobiet w chwili obecnej".

ROKOWANIA O POŻYCZKĘ ZAGRANICZNĄ

Za miljard złotych pożyczki zostanie wydzierżawiona linja kolejowa Gdynia-Górny Śląsk

Jutro przyjeżdża do Warszawy delegat grupy finansowej francuskiej, prowadzącej wraz z przedstawicielami firmy **Schneider, Creuzot et Co.**, rokowania z rządem polskim o udzielenie pożyczki **kolejowej.**

Delegatem tym będzie jeden z dyrektorów **Banque de Pays du Nord.**

Po jego przybyciu rokowania pożyczkowe wejdą w stadjum decydujące.

Potwierdza się wiadomość, że pożyczka wynosić ma 1 miljard franków francuskich. Dotychczas nie ustalono jednak kosztów tej pożyczki i ta właśnie sprawa będzie przedmiotem rokowań między przedstawicielem francuskiej grupy bankowej, a rządem polskim.

Obie strony zgodziły się, że w razie pomyślnego wyniku rokowań pożyczkowych, francuska grupa finansowa wypłacać będzie Ministerstwu Komunikacji z tytułu tej pożyczki niezbędne środki na jaknajszybsze wybudowanie linji Śląsk — Gdynia. Budowa tej linji ma być prowadzona w takich rozmiarach, aby została ukończona na dwoch torach do końca przyszłego roku. Dopływ zaś kredytów na ten cel będzie się odbywał zgodnie ze wskazówkami kierownictwa budowy linji, przyczem uwzględnione będzie najszybsze tempo budowy.

Przewidywane jest, iż konsorcjum francuskie **eksploatować będzie wyodrębnioną magistralę kolejową Gdynia—Górny Śląsk w okresie lat 55.** Taryfa towarowa na tej linji będzie ustalona podobnie jak na innych szlakach kolejowych w Polsce.

Obecnie rozpatrywane są kwestje techniczne, opłacalność kolei, pewne szczegóły kalkulacyjne oraz potrzeby ekonomiczne kraju w związku z budową magistrali. Wbrew błędnym doniesieniom, należy podkreślić — że obie strony zgodziły się, iż zakup taboru, a więc parowozów, wagonów osobowych i towarowych dla magistrali kolejowych zostanie dokonany wyłącznie w kraju, przyczem koszt tego taboru przekroczy zapewne kwotę 150 miljonów zł.

Zarówno budowa magistrali kolejowej, jak i jej późniejsza eksploatacja przy udziale konsorcjum francuskiego odbywać się będzie wyłącznie przy pomocy sił fachowych polskich. (Pres).

Składajcie ofiary na Robotnicze T-wo Przyjaciół Dzieci.

Zawiadomienia o darach kierować pod Nr. tel. 332-88 i 758-18.

B R Z E Ś Ć

PROTEST PISARZY I LITERATÓW

Wobec bezradności jednych, lub nazbyt długiego milczenia innych związków i zrzeszeń, poczytywanych za przedstawicielstwo ogółu literackiego w Polsce, uważamy za obowiązek sumienia przyłączyć się do głosów opinji wzburzonej wiadomościami o gwałtach brzeskich. Wraz z nią domagamy się sądu nad sprawcami tych gwałtów.

Zygmunt Bartkiewicz, Jerzy Bandrowski, Stefan Balicki, Wojciech Bąk Antoni Bogusławski, Zdzisław Dębick, Jerzy Drobnik, Wacław Filochowski, Mieczysław Fijałkowski, Adam Grzymała-Siedlecki Stefan Godlewski, Tadeusz Gluziński, Władysław Jabłonowski, Szczepan Jeleński, Józef Kisielewski, Tadeusz Kończyc, Janusz Kawecki. Wanda Miłaszewska, Stanisław Miłaszewski, Kazimierz Marjan Morawski Tadeusz Mostowicz, Adolf Nowaczyński, Ferdynand A. Ossendowski, Berta Obertyńska, L. Pawlikowska, Jan Gwalbert Pawlikowski, J. G. H. Pawlikowski (jun.), Michał Pawlikowski, Stanisław Pieńkowski, Feliks Przysiecki. Stanisław Piasecki, Marjan Pachucki, Marja Rodziewiczówna, Józef Ruffer, Jan Rembieliński, Anna Słonczyńska M. H. Szpyrkówna, B. Szczepkowski, T. B. Syga, Ignacy Stein, Walerja Szalay-Groele, Aleksander Świętochowski, Juljan Adolf Święcicki, Józef Weyssenhoff, Zygmunt Wasilewski, J. Wilatowski, St. Strumph-Wojtkiewicz.

***

Całkowicie solidaryzując się z treścią protestu w sprawie brzeskiej, ogłoszonego dnia 7.I na łamach „Robotnika" przez grupę literatów i artystów, uprzejmie proszę o dołączenie mego podpisu.

Stefan Napierski.

***

Przyłączam się całkowicie do oświadczenia dra med. **Stanisława Grosglika**, w sprawie zhańbienia Polski w Brześciu.

(—) Dr. med. **Stanisław Lesiewicz.**

***

Do protestu profesorów Uniwersytetu Warszawskiego w sprawie Brześcia zgłosił akces dr. **Stanisław Schayer**, prof. nadzw. filologji indyjskiej U. W.

***

Otrzymaliśmy następujące oświadczenie:

Uprzejmie proszę o podanie do wiadomości publicznej, że jako były asystent Wydziału Lekarskiego Uniw. Warszawskiego, dołączam swój podpis pod oświadczeniem w sprawie Brześcia mych byłych kolegów z dn. 8 b. m.

Dr. med. **Jan Godlewski.**

Kalisz, dn. 9.1. 1931.

PROTEST LITERATÓW KRAKOWSKICH W SPRAWIE BRZEŚCIA

Podpisani literaci krakowscy nie zabierali dotąd głosu w sprawie brzeskiej, wychodząc z założenia, że pierwszeństwo przystoi przedewszystkiem tym, którzy od szeregu lat bywali oficjalnymi przedstawicielami literatury polskiej zagranicą. Ponieważ jednak oni zbiorowej akcji nie podjęli — poczuwamy się do obowiązku oświadczyć co następuje:

Szczegóły sprawy brzeskiej, ujawnione w Sejmie, a przynoszące ujmę godności narodu polskiego, wywołały grozę nietylko wśród swoich, ale co boleśniejsze, rozległy się głośnem echem po świecie. Brześć stał się synonimem barbarzyństwa i bronią w ręku tych, którzy godzą w całość Rzeczypospolitej. Dlatego przekonani, że dla dobra państwa i sławy imienia polskiego powinno jak najrychlej sprawiedliwości stać się zadość, przyłączamy się do odezwy Profesorów Wszechnicy Jagiellońskiej, gdyż z piętnem brzeskim na czele nie moglibyśmy patrzeć prosto w oczy cywilizowanym narodom.

Protest powyższy podpisali następujący literaci:

Karol Hubert Rostworowski Tadeusz Żuk Skarszewski, Marja Pawlikowska, Magdalena Samozwaniec, Marja Morstin Górska, Alina Świderska, Ludwik Szczepański, Antoni Waśkowski, Aniela Gruszecka Nitschowa, Józef Aleksander Gałuszka, Jan Wiktor, Mieczysław Zielenkiewicz, Zygmunt Nowakowski, Jalu Kurek, Artur Popiel, Kazimierz Kalinowski Anatol Krakowiecki, Marjan Czuchnowski, dr. Kazimierz Piotrowski, Stanisław Stwora, Helena D'Abancourt, Józef Wiśniowski, Marja Dynowska, Karol Ludwik Koniński, Bohdan Dyakowski, Emil Haecker.

Kraków, 9 stycznia 1931.

OBSZARNICY SAMOWOLNIE PRZYWŁASZCZAJĄ SOBIE NALEŻNOSCI ROBOTNIKÓW ROLNYCH

Jak nazwać inaczej samowolne przetrzymywanie zarobków robotniczych niż przywłaszczeniem? Ankieta, przeprowadzona w tej sprawie przez Związek Robotników Rolnych, jest wymowną ilustracją swoistej etyki panów obszarników. Na robotników nakładają obowiązek pracy, a jak przychodzi do płacenia — robotnicy otrzymują... przyrzeczenia i to tylko od tych obszarników, którzy jeszcze zachowali poczucie wstydu. Większość zaś obszarników wprost zatrzymuje należności robotników bez żadnych skrupółów, jak swoją własność.

W jaki sposób Związek ma bronić zorganizowanych robotników przed wywłaszczeniem ich zarobków? Oto kwestja, nad którą organizacja musi się w ciągu najbliższych dni zastanowić.

Stan obecny jest nie do utrzymania. Są 2 wyjścia: albo na wiosnę robotnicy w drodze bezpośredniej akcji strajkowej w poszczególnych folwarkach zmuszą swoich dłużników do płacenia im, albo też obszarnicy będą w terminie płacić należności za pracę i wyzbędą się swoich brzydkich nałogów przywłaszczania robotniczych zarobków, do czego obowiązuje ich w par. 12 orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, które głosi: **„Pracodawców, oraz ich zastępców obowiązuje grzeczne traktowanie pracownika, oraz ścisłe przestrzeganie umowy, a zwłaszcza regularne wypłacanie przewidzianych świadczeń i płac".**

Jak dotychczas tylko robotnicy wykonywają przepis tego postanowienia, które głosi: „Ścisłe przestrzeganie zawartych umów, pilne i sumienne spełnianie obowiązków, dążność do największej wydajności pracy i stosowanie się do wszystkich zarządzeń pracodawców, lub ich zastępców, odnoszących się do wykonywania obowiązków służbowych, oraz przestrzeganie wszystkich przepisów porządkowych w obrębie folwarków, jako też dbałe i staranne obchodzenie się z powierzonym sobie inwentarzem żywym i martwym".

I za te wszystkie obowiązki robotnicy zamiast regularnej wypłaty, otrzymują zaległości, idące w miljony złotych!

Powiedzą mi, że rolnictwo przeżywa kryzys. A czyż kryzys, który przeżywa rolnictwo nie spada na robotników rolnych, których wynagrodzenie w 90 proc. pobierane jest w naturze.

Kryzys, który przeżywa rolnictwo swoją potwornością przytłacza również robotników rolnych, ale zawsze się tak dziwnie składa, że jak jest dobra konjunktura dla rolnictwa, to zyski czerpią obszarnicy, a jak przychodzi zła konjunktura, to robotnicy muszą brać udział w stratach. Jest to nonsens i krzycząca niesprawiedliwość. Kryzys jest też w innych państwach — nie w takim wprawdzie stopniu, — ale nigdzie skutki kryzysu nie spadają na barki tylko robotników, którzy sumiennie pracują i za sumienną pracę chcą należytą zapłatę.

Nie naszą jest rzeczą uczyć „silny rząd", jak ma przyjść z pomocą rolnictwu, tembardziej, że minister rolnictwa jest reprezentantem wielkich posiadaczy ziemskich. Dużo nadziei pokładano w Międzynarodowej Konferencji Rolniczej, która odbyła się w ubiegłym roku w Warszawie. Jakie są rezultaty tej konferencji? Zdaje się, że i inicjatorzy tej konferencji nie mają co do tego wątpliwości...

Dziwnem wydaje się jedno, a mianowicie, że polityka Rządu w sprawie potrzeb rolnictwa, jakoś bliźniaczo przypomina politykę rządu rosyjskiego, który dąży do uprzemysłowienia kraju kosztem wsi. Czyżby to należało rzucić na karb głównego doradcy p. premjera Sławka?

Cokolwiekbyśmy powiedzieli, sprawa zaległych świadczeń robotników rolnych przybiera katastrofalne rozmiary. Robotnicy rolni nie mogą liczyć na pomoc Rządu w tej sprawie, gdyż Rząd korzysta z konjunktury niskich cen na płody rolnicze, a to w związku z masowem bezrobociem w miastach. Gdyby do tego bezrobocia doszły wyższe ceny żywności, Polska stałaby w ogniu buntów głodowych. Ale czy za to wszystko ma płacić swojemi nędznemi zarobkami robotnik rolny, który nie ma żadnego wpływu na politykę Rządu?

J. Kwapiński.

Z ESTRADY KONCERTOWEJ

WŚRÓD WIRTUOZÓW.

Wśród najmłodszej generacji wirtuozów skrzypcowych jedno z naczelnych miejsc zajmuje *Bron. Gimpel.* Ale ostatni jego recital wypadł skromniej niż zwykle; jednobarwnie wykonany program mówił zaledwie o obiecującej przyszłości młodego skrzypka.

Prócz sympatycznego recitalu dwojga śpiewaków włoskich: pp. *Ruth Peter i Umberto Valdarmini* (tenor) mam do zanotowania występ utalentowanego pianisty lwowskieog, *Stefana Askenaze.* Zarówno w oryginalnie wykonanych etuidach Szopena, dobrze dobranych 4 mazurkach Szymanowskiego jak i w fortepianowo b. wdzięcznych „Obrazkach z wystawy" Musorgskiego odczuwało się błyszczącą technikę i świeżą, pełną polotu muzykalność.

Dobre wrażenie wywołał p. *Kaz. Wiłkomirski* w koncercie wiolonczelowym Maklakiewicza. Sam utwór, może rzeczywiście, niesłusznie zwany „koncertem", posiada tyle liryki i skupienia, że słucha go się z zaciekawieniem. Czasem tylko solista nazbyt mało wyodrębniał się na głośnem tle orkiesty.

W interpretacji p. *Fran. Osborna* (koncert A-dur Liszta(brakuje szerszych linji. Uwaga dyrygenta i solisty zwrócona na szczegóły, nie dała zwartej, jednolitej całości.

H. D.

Gramofon, radjo i muzyka

W związku z szybkim rozwojem muzyki mechanicznej powodzeniem filmu dźwiękowego, rozpowszechnieniem słuchawek radjowych, gramofonu, mechanicznych fortepjanów i t. p. nowoczesnych wynalazków, powstaje pytanie, czy i w jakim stopniu ta zmechanizowana lub drogą mikrofonu przenosząca się muzyka jest rywalką muzyki t. zw. żywej, w której wykonawca jest bezpośrednio nietylko uchem, ale i okiem dostrzegalny.

Gramofon posiada dziś wielu zwolenników a nawet entuzjastów. Płyty „Columbia" lub angielskiej słynnej wytwórni „His aster voice" są coraz to doskonalsze technicznie. Szmery i dokuczliwa chrapliwość starych patefonów ograniczona do minimum, pozwala na produkowanie coraz trudniejszych utworów z wzmocnioną siłą i czystością brzmienia. Prócz zbanalizowanych ale wciąż jeszcze modnych tańców współczesnych, jak: tanga, one-stepy, fox-troty, jazz-Hotty i t. d. wiele płyt nagrywa lepszą a nawet pierwszorzędną muzykę. Z zagranicznych nowości są to, miedzy innemi: „Święto wiosny" Strawińskiego, symfonja **Haydna**, „Scherzo czarnoksiężnika" **Pawła Ducas** w wykonaniu nowojorskiej orkiestry symfonicznej pod dyr. **Toscaniniego**, balada f-moll Szopena w subtelnej interpretacji **Alfreda Corlott** (u nas Corlot ma grać w Filharmonji dn. 20 lutego r. b.), ładne miniaturki fortepjanowe współczesnego hiszpańskiego kompozytora **Fryd. Monpou**, wreszcie skrzypcowe kompozycje **Fritza Kreislera** w wykonaniu autora, śpiew **Szalapina, Caruso** i innych. Polska wytwórnia „Syrena-electro" nagrała niedawno w całości „Halkę" **Moniuszki**, z udziałem chóru, orkiestry Opery Warszawskiej i solistów (pp. M. Polińska-Lewicka, T. Mankiewiczówna, W. Brégy, R. Wraga, Wiśniewski i Szepietowski).

Na skutek ostatnich zdobyczy repertuarowych gramofonu postanowiono go wyzyskać dla celów pedagogiki muzycznej. Rzeczywiście, gramofon jakoi lustrator muzyki solowej, czy zbiorowej może na lekcjach historji muzyki oddać znaczne usługi. Nie należy ich jednak przeceniać. Jeżeli chodzi o epoki minione, to z nich płyt nagranych nie mamy i nigdy mieć nie będziemy. Wytwórnie w swoich wydawnictwach nie kierują się nigdy względami artystycznemi, nie wybierają utworów najlepszych muzycznie i typowych a tylko te które gwarantują jaknajszybszy byt i handlowy interes. Stąd luki repertuarów gramofonowych są nieuniknione. Następnie w związku z kształcącą jakoby i popularyzatorską rolę gramofonu, nie należy zapominać, że jak głośnik radiowy, tak i najświetniejszy nawet gramofon nie daje naturalnie barwy dźwięku zwłaszcza w tutki orkiestry i w silnych miejscach chóru czy mocniej pedalizowanego fortepjanu. Jest to brak dość niebezpieczny, gdyż naogół ludzie nie umieją słuchać muzyki. Dostrzeganie barw w instrumentach i poszczególnych rejestrach tych instrumentów, śledzenie za łączeniem współbrzmień, przekształcaniem motywów współodczuwanie melodji czy rytmiki — to sztuka niełatwa dla specjalisty, a cóż dopiero dla laika, któremu muzyka obija się o uszy przy filiżance girlsów z „Morskiego Oka".

Tymczasem u nas robi się wszystko co można, aby słuchacza do reszty odzwyczaić od racjonalnego słuchania muzyki. Kina, zarówno „milczące" jak i dźwiękowe, obliczone są prawie zawsze na publiczność wyjątkowo cierpliwą, naiwną, a już pod względem muzycznym, jak najmniej wybredną. W większym jeszcze stopniu przytępiają słuch hałaśliwe dancingi, koncerty restauracyjne i kawiarniane, kuplety źle śpiewane, a przedewszystkiem — niech mi przebaczą zwolennicy tego gatunku sztuki — operetki, w których aktorzy bawią się w muzykę i teatr chcąc kosztownością wystawy, pikantnością zwrotów, gestów pokryć sceniczno-muzyczną pustkę utworu. Słuchacz przyzwyczaja się do traktowania muzyki w rędzie akcesorjów teatralnych, jako przyprawę do bigosu rzeczy, dziejących się na scenie nie słucha jej oczywiście, albo słucha biernie, mając całą uwagę zaprzątniętą strojem i urodą panny X. lub kwestją — ile razy pan Z. zdradził panią Z.

Wracając do gramofonu i on również, zwłaszcza, jeżeli jest gorszej mechaniki, odwraca uwagę słuchacza od najistotniejszych wartości muzycznych, nienaturalną a często wprost skarykaturowaną barwą niektórych instrumentów i rejestrów odstręcza od muzyki, zamiast umuzykalniać. Taki gramofon godzinami nagrywany do tańca albo do powiększania hałasu wśród rozbawionych gości, staje się plagą nietylko letnisk, ale i wielu domów warszawskich.

O wiele poważniejsze znaczenie dla kultury muzycznej ma niewątpliwie radjo. Pogadanki przed koncertami, koncerty, transmisje z Opery, Filharmonji, Konserwatorjum, z zagranicznych sal koncertowych słuchowiska, akademje, wszystko to mówi o olbrzymiej skali nastrojów muzycznych dla radjosłuchacza. Rozpowszechnienie audycyj radjowych podało myśl p. **Dr. W. Z. Wayda** wprowadzenia w „Kurjerze Polskim" stałego działu sprawozdawczego z audycji Polskiego Radja, ale i poza tem krytyczna ocena imprez radjowych może być przydatna.

Tylko niewiele tam jest do krytykowania. Opera i koncerty transmitowane mają swoich stałych sprawozdawców, płyty gramofonowe, z których teraz tak chętnie korzysta radjo, bywają również osobno omawiane, w muzyce t. zw. lekkiej ani autorowi, ani publiczności krytyka jest niepotrzebna — pozostają więc tylko specjalne koncerty radjowe, powtarzające przeważnie programy koncertów innych i referaty i słuchowiska okolicznościowe, dziecinne i t. p. Te znów nadawane są stosunkowo rzadko.

Nie mam tu zresztą bynajmniej ochoty dyskutować na temat upodobań, gustów i sympatji poszczególnych słuchaczy radjowych i innych. Byłoby to tem bardziej bezcelowe, iż w żadnej może innej dziedzinie niema takiego pola dla wszelkich względności, subjektywnych odczuwań, jak tu właśnie. Jednego z pp. recenzentów „orzeźwił" „Orfeusz w piekle" Offenbacha, na mnie tymczasem prawdziwie orzeźwiające wrażenie wywołał na drugi dzień po „Orfeuszu" koncert muzyki jugosłowiańskiej. Oczywiście, jest to rzecz indywidualna.

Natomiast bez odwoływania się do indywidualnych gustów można odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu radjo i muzyka mechaniczna konkuruje z muzyką naturalną. Niewątpliwie gramofony w restauracjach, kina dźwiękowe rugują z posad wielu muzyków zawodowych, bez żadnej nadziei na znalezienie pracy, przeciwnie nawet z tą pewnością, że w miarę udoskonaleń mechaniki muzycznej stan ten pogarszać się będzie. Ale smutny ten fakt ma znaczenie przedewszystkiem ekonomiczne. Ze stanowiska artystycznego rzecz biorąc, należałoby właśnie jak najprędzej usuwać muzykę z restauracji i kina, a muzykom otworzyć właściwe **muzyczne** tereny pracy zawodowej, rozwijać orkiestry, zespoły kameralne, chóralne i t. d. Przy dzisiejszem wzajemnem pomieszaniu różnych efektów artystycznych i walki o wpływy każdej z nich wreszcie ze względu na ogólne warunki życia artystów — jest to tylko teorja możliwa do urzeczywistnienia w przyszłości.

Zarówno jednak dziś jak i w przyszłości, muzyka nie potrzebuje się obawiać konkurencji radia i instrumentów mechanicznych. Każde z nich ma swój zakres środków i działań. Najlepsza nawet audycja radjowa nie zastąpi żywego, bezpośredniego kontaktu artysty z publicznością, jak najświetniejszy gramofon nie odda wszystkich cieniów interpretacji lub najdoskonalsza fotografja czy manekin nie stworzy prawdziwego człowieka. Między sztucznym a żywym kwiatem jest przepaść, której nigdy technika ludzka nie potrafi zapełnić.

H. Dorabialska

Z ŻYCIA PARTJI

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

EGZEKUTYWA W. O. K. R. we wtorek dn. 13 b. m. o godz. 6 wiecz. w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Egzekutywy Warsz. Okr. Robotn. PPS.

KOMUNIKATY.

DZIELNICA MOKOTÓW. Rejestracja członków Dzielnicy odbywa się w lokalu ul. Chocimska 23, w środy i piątki od godz. 7—9 wiecz. Zakończenie rejestracji 11 stycznia 1931 roku.

DZIELNICA „OCHOTA“. Konferencja dzielnicowa sprawozdawczo - wyborcza odbędzie się we czwartek dnia 15 stycznia b. r. o godz. 6 wiecz. w lokalu Przemyska 18. Na konferencji przemawiać będzie poseł N. *Berlicki.*

PONIEDZIAŁEK.

POWIŚLE — o godz. 5 po poł. posiedzenie Komitetu. Stawiennictwo obowiązkowe.

ŚRÓDMIEŚCIE. O godz. 6 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu.

ORGANIZACJA TRAMWAJOWA PPS. KOŁO MURANÓW. O godz. 6 i pół wiecz. w lokalu Długa 19 odbędzie się zebranie członków. O godz. 5 popoł. posiedzenie Komitetu.

WOLA — CZYSTE — o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

NOWE BRUDNO — o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

OCHOTA — o godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

KOŁO ELEKTROWNIA PPS. — o godz. 6 wiecz. w lokalu Czerwonego Krzyża 20 odbędzie się zebranie członków Koła.

KOŁO KOLEJARZY PPS. — o godz. 4 po poł. w lokalu Siedzibna 5 m. 10 odbędzie się zebranie członków Koła.

RUCH KOBIECY

Posiedzenie Centralnego Wydziału Kobiecego P. P. S. odbędzie się 16 stycznia, o godz. 6 wieczorem.

Lokal podamy w zawiadomieniach.

WTOREK 13 b. m.

WARSZ. WYDZIAŁ KOBIECY — zebranie członkiń Koła 13.I r. b. o godz. 7 wiecz. w lokalu Leszno 53. Ref. wygłosi tow. *Jan Kwapiński.*

Organizacja Młodzieży T. U. R.

ORG. MŁODZ. TUR. Koło Ochota w poniedziałek 12 stycznia odbędzie się zebranie Koła z referatem tow. Niemyskiego.

EGZEKUTYWA.

We wtorek, dnia 13 b. m. o godz. 8 wiecz. zebranie Egzekutywy K. W. Warsz. Org. Młodz. TUR.

ODCZYT. Dnia 15 stycznia we czwartek o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu „Patronatu“, Marszałkowska 74 m. 11 na parterze, odczyt D-ra Gustawa Bychowskiego *„O leczeniu defektów moralnych u nieletnich przestępców“.* Wstęp wolny.

Co wyświetlają kina?

ATLANTIC: „Król Paryża“.
APOLLO: „Na Sybir“.
CAPITOL: „Tajemnica limuzyny“.
CASINO: „Wiatr od morza“.
COLOSSEUM: „Kobieta na Marsie“.
COLOSSEUM: (Mała sala) „Jego królewska mość Douglas I“.
FILHARMONJA: „Wiatr od morza“.
KINO „1 ZŁOTY“: „Wschód słońca“.
KOMETA: „Ludzie wiecznego mroku“.
MAJESTIC: „Pat i Pataschon jako królowie mody“.
MIEJSKI: „Arka Noego“.
POLA NEGRI PALACE: „Tryumf miłości“.
PALACE: „Droga do Raju“.
PAN: „Wszystko za pieniądze“.
SPLENDID: „Za oceanem“.
STYLOWY: „Król Jazzu“.
ŚWIATOWID: „Monte Carlo“.
ŚWIT: „Pieśniarz Paryża“.
TĘCZA: „Pocałunek“.
UCIECHA: „Pod dachami Paryża“.
URANJA: „Przygody brygadjera Gerarda“.
WISŁA: „Skrzydlata flota“.
ZNICZ: „Szlakiem hańby“.

KRONIKA STOŁECZNA

RADA MIEJSKA.

Dzisiaj o godz. 7.30 odbędzie się posiedzenie Rady Miejskiej.

EMIGRACJA DO AMERYKI.

Amerykański Konsulat Generalny donosi, iż może od teraz rozpocząć rejestrację nazwisk kandydatów na przyszłych emigrantów, osób urodzonych w Polsce i nienależących do kategorji uprzywilejowanych, na podstawie pokrewieństwa z obywatelami amerykańskimi, lub obcokrajowcami prawnie zamieszkałymi w Stanach Zjednoczonych.

W celu wyjaśnienia sytuacji tej kategorji emigrantów musi być zaznaczone, iż mają oni bardzo mało szans na otrzymanie wiz. Rejestracja oznacza tylko, iż nazwiska osób chcących emigrować będą umieszczone na liście i że z czasem będą one prawdopodobnie wezwane do złożenia formalnego podania o wizę emigracyjną.

Liczba zarejestrowanych osób, należących do kategorji uprzywilejowanych na podstawie pokrewieństwa, lub też innych danych, jest przypuszczalnie wystarczająca do wypełnienia kwoty w chwili, gdy wydawanie wiz będzie znowu możliwe. To też jest bardzo mało prawdopodobnem, aby inne osoby mogły otrzymać wizy emigracyjne i rejestracja nazwisk na liście Konsulatu Generalnego będzie prawdopodobnie bezcelowa.

Pragnący się zarejestrować, winni zgłosić podanie pod adresem Amerykańskiego Konsulatu Generalnego: Polska, Warszawa, ulica Jasna 11.

ZACIEKŁA AWANTURA W JATCE

Przy ul. Solnej 11, w jatce Sury Libradorowej wynikła sprzeczka z klijentką, Franią Babicową o dopłatę 10 gr. do 1 kg. mięsa mielonego.

W obronie właścicielki jatki stanął czeladnik Hersz Opoczyński który porwał półgęsek i uderzył nim 3 razy w głowę Babicową, tak silnie, że ta ogłuszona upadła.

Po chwili B. otrzymawszy jeden zł. powróciła do domu i opowiedziała o przygodzie mężowi swojemu Szyji. Kiedy ten przyszedł do jatki, pytając się o powód napaści na żonę, wówczas Opoczyński zamierzył się na Babica toporem, ale w obronie jego stanęli przechodnie.

Poszwankowaną B., wskutek potłuczenia głowy opatrzono w ambulatorjum pogotowia. Badany Opoczyński twierdzi, jakoby Babic porwał na niego nóż na co musiał zareagować toporem. Kto ma rację — okaże się w sądzie, do którego pobita B. zwróciła się ze skargą.

ZE SKLEPU DO SZPITALA

Wczoraj o godz. 14.30 Idey Cwernerowa, lat 70, ekspedjentka w jatce przy ul. Niskiej 45 zasłabła nagle w sklepie.

Właściciel jatki i żona jego przewiezli chorą, nieprzytomną do ambulatorjum pogotowia gdzie lekarz stwierdził połowiczne porażenie z wylewem krwawym do mózgu wskutek sklerozy. Po udzieleniu pomocy, staruszkę w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala na Czyste.

OFIARY ŚLIZGAWICY

W ciągu doby ubiegłej ofiarami ślizgawicy padło 5 osób. Są to: Brucha Gingoldowa, Marja Jędralówna, Moniek Zylbergelt, Gustawa Niedźwiedzowa, Abram Nasielski. Wszystkim poszwankowanym pomocy udzielono w ambulatorjum pogotowia.

ZDERZENIE TRAMWAJU Z DOROŻKĄ

Na rogu ul. Dzikiej i Dzielnej elektrowóz linji „P“ zderzył się z dorożką konną.

Dorożkarz 48-letni Perec Cajdow, spadł z kozła doznając potłuczenia klatki piersiowej, co stwierdził lekarz w ambulatorujum pogotowia.

OFIARY BÓJEK I NAPADÓW

W ciągu doby ubiegłej pogotowie udzieliło pomocy w ambulatorjum lub na miejscu wypadków 9 osobom poszwankowanym. Są to: Teofil Penkal, Chuna Kliberska, Henryk Nandszer, Ludwik Górnik, Henryk Leszczyński, Józef Marzec, Ele Bursztyn, Leon Karafka.

TEATR i MUZYKA

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
nieczynny

Narodowy
o g. 8 „Pan Geldhab“ i „Nikt mnie nie zna“.

Nowy
o g. 8 „Nowa umowa małżeńska“

Letni
o g. 8 „Pani ministrowa“

TEATR ATENEUM (Czerwonego Krzyża 20): Dziś „Ulica“ Rice'a ze Stefanem Jaraczem.

TEATR WIELKI. Dziś opera nieczynna. We wtorek „Carmen“.

TEATR NARODOWY. Do piątku włącznie grana będzie komedja Al. hr. Fredry „Pan Geldhab“. Na zakończenie widowiska dana będzie komedja w 1 akcie również Fredry „Nikt mnie nie zna“.

TEATR NOWY. Dziś ostatni raz komedja B. Shawa „Nowa umowa małżeńska“.

TEATR LETNI. Dziś komedja Ad. Grzymały-Siedleckiego „Pani ministrowa“.

TEATR POLSKI. Dziś ostatnie przedstawienie świetnej komedji paryskiej p. t. „Romans ministerjalny.

We wtorek wznowienie wesołej komedji amerykańskiej p. t. „Dzień bez kłamstwa“ z Maszyńskim, Samborskim, Daczyńskim, Fritschem, Lubieńską na czele doskonałego zespołu.

TEATR MAŁY. Dziś i jutro komedja Włodzimierza Perzyńskiego p. t. „Lekkomyślna siostra“.

TEATR „MORSKIE OKO“. Codziennie rewja karnawałowa p. t. „Hallo! Malicka i Sawan“. Codziennie dwa przedstawienia o godz. 7.30 i 10-ej wieczorem.

TEATR „QUI PRO QUO“. rewja p. t. „Myszy bez kota“.

TEATR „WESOŁY WIECZÓR“. Dziś rewja p. t. „Pieniądze dla wszystkich“.

OPERETKA WARSZAWSKA (Mokotowska 73). Dziś „Rozwódka“

TEATR „NOWY ANANAS“, Marszałkowska 114. Dziś rewja karnawałowa p. t. „Zawiany karnawał“.

TEATR „MIGNON“ (Marszałkowska 81b). Dziś rewja „Wesoła spółka z nieogr. bezcz.“.

RECITAL ŚWIETNEJ PIANISTKI BUŁGARSKIEJ. Dziś o godz. 8 wiecz. odbędzie się recital fortepianowy pianistki bułgarskiej p. Veliki Sawowej.

KONKURS „WESOŁEGO WIECZORU“ NA UTWORY REWJOWE. Jak było do przewidzenia, wzbudził konkurs ten znaczne zainteresowanie wśród autorów i kompozytorów naszych.

15 stycznia b. r. kończy się termin nadsyłania prac konkursowych.

Skład jry jestu następujący: redaktorzy pp. Maklakiewicz, Piasecki i Pollack, autorzy pp. Hemar i Szerszeń oraz dyrektor teatru Z. Woyciechowski.

CO USŁYSZYMY PRZEZ WARSZAWSKIE RADJO?

DZIŚ.

11.40 Przegląd Prasy. — 11.58 — 12.10 Sygnał czasu. — 13.10 — 13.25 Komunikat meteorologiczny. — 13.25 — 15.00 Przerwa. — 15.00 — 15.20 Komunikat gospodarczy. — 15.20 — 15.35 Przerwa. — 15.35 — 15.50 Przegląd komunikacyjny. — 15.50 — 16.10 Lekcja języka francuskiego. — 16.10 — 16.45 Program dla dzieci. — 16.45 — 17.15 Muzyka z płyt gramofonowych. — 17.15 — 17.40 „Najwięksi konsumenci w świecie zwierzęcym“ — wygł. prof. St. Sumiński. — 17.45 Muzyka lekka z Kawiarni „Gastronomja“.— 18.45 — 19.10 Rozmaitości. — 19.10 — 19.25 Skrzynka pocztowa rolnicza. — 19.25—19.35 Muzyka z płyt gramofonowych. — 19.35 — 19.40 Odczytanie programu na dzień następny. — 19.55 — 20.00 Muzyka z płyt gramofonowych. — 20.00 — 20.15 Wśród książek. 20.15 — 20.30 Wywiad z Kazimierzem Boheńskim, znakomitym pływakiem polskim.—20.30 Koncert popularny z płyt gramofonowych.— 22.00 — 22.15 P. C. Jellenta — feljeton p. t. „Rentjer fancuski“. — 22.15 Muzyka z płyt gramofonowych. — 22.50 — 23.00 Komunikaty. — 23.00 — 24.00 Muzyka taneczna z hotelu „Polonja“.

DZIŚ TRANSMISJA KONCERTU KIEPURY Z HAMBURGA.

Po kilku występach w kraju wyjechał Jan Kiepura do Hamburga, aby już w poniedziałek, dnia 12 stycznia dać koncert w Hamburgu. Koncert ten transmitowany będzie przez niemieckie stacje nadawcze. Ponieważ transmisja koncertów Kiepury jest jedną z największych atrakcyj dla radjosłuchaczów i zawsze jest bardzo mile słyszana, przeto dyrekcji „Polskiego Radja“ udało się osiągnąć porozumienie z mistrzem Kiepurą i broadcastingiem niemieckim w sprawie retransmisji drogą kablową poniedziałkowego koncertu z Hamburga via Berlin na anteny wszystkich polskich stacyj nadawczych.

W ten sposób w poniedziałek, dnia 12 b. m. między godz. 20.00 a 22.00 radjosłuchacze całej Polski usłyszą już po raz trzeci w ciągu ostatnich tygodni koncert Jana Kiepury.

STAN POGODY

DZIŚ MGLISTO I WILGOTNO.

Wczoraj nastąpiło znaczne rozpogodzenie w zachodniej połowie kraju, podczas gdy na wschodzie przez cały dzień zachmurzenie było duże i padał śnieg. Temperatury wynosiły rano od 2 st. w Gdyni do 9 st. w Łucku, w południe tylko na wschodzie kraju wzrosły o kilka stopni osiągając 10 st. w Gdyni.

Przypuszczalny przebieg pogody: Na zachodzie i północy kraju deszcze, wzrost temperatury do odwilży przy umiarkowanych wiatrach południowo - zachodnich. W pozostałych okolicach kraju chmurno, rankiem mglisto, mroźno przy słabych wiatrach.

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—. Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne gr. 20, komunikaty i nadesłane gr. 80, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie. Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych — 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI. Redaktor odpowiedzialny STOJAN STEFANOWSKI. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S.

Odbito w druk. „Robotnika“, Warecka 7.

SZTAFETA ROBOTNICZA

TYGODNIK SPORTOWY

Rok III | Warszawa, 12 stycznia 1931 r. | Nr. 2

DZIAŁALNOŚĆ SEKCJI LEKKO - ATLETYCZNEJ R.K.S. LEGJI - KRAKÓW

Jedną z najlepszych sekcyj lekko-atletycznych Krakowa jest sekcja Legji. Praca i wyniki stawiają ją na czołowem miejscu wśród klubów krakowskich.

Sezon ubiegły upłynął pod znakiem wytężonej pracy czego najlepszym dowodem jest fakt, iż zawodnicy Legji startowali w 26 zawodach, w tem mężczyźni w 19 i kobiety w 11.

Pozatem zostały rozegrane 4 mecze lekko-atletyczne z miejscowemi klubami sportowymi. Sekcja liczy czynnych członków 34 (mężczyzn 24 i kobiet 10).

Legja dawała swych zawodników do reprezentacji Krakowa, a mianowicie: Babrajową, Szeleźnikównę, Kopcia i Michalika.

Najlepszą zawodniczką jest tow. Babrajowa, która zajęła I-sze miejsce w pięcioboju kobiecym w okręgu krakowskim i I-sze miejsce w biegu naprzełaj, w sekcji męskiej na pierwszy plan wybija się tow. Turecki i Mytar.

W mistrzostwach Z. R. S. S. kobiety zajęły pierwsze miejsce, zdobywając 33 pkt., mężczyźni drugie i 19 pkt., — w sumie pierwsze miejsce przed Skrą. Warszawa.

Najlepsze wyniki osiągnięte w roku 1930.

SEKCJA ŻEŃSKA.

60 mtr. Babrajowa Janina 8.2 sek.
100 mtr. Babrajowa Janina 13.5 sek.
Sztafeta 4 x 100 mtr. 59.6 sek. (Steczkówna, Babrajowa, Górkowska, Stępniowska) na zawodach.
Skok wwyż: Babrajowa Janina 1.28 mtr.
Skok w dal: Babrajowa Janina 4.56 mtr.
Pchnięcie kulą: Babrajowa Janina 8,47 mtr.
Rzut oszczepem: Babrajowa Janina—20,95 mtr.
Trójbój: Stępniowska Marja 62 pkt.
Pięciobój: Babrajowa Janina—2378.74 pkt.

SEKCJA MĘSKA:

800 mtr. Kosiarz Mieczysław (Tadzio) 2.08 sek.
1.500 mtr. Kosiarz Mieczysław (Tadzio) 4.30.5 sek.
Skok w dal: Mytar Mieczysław 6.17 mtr.
Rzut dyskiem: Korbel Zbigniew 31.12 mtr.
Pchnięcie kulą: Turecki Jan — 9.94 mtr.
Pięciobój: Mytar Mieczysław 2310.69 pkt.

REKORDY WEWNETRZNO - KLUBOWE.

100 mtr. Szulc Tadeusz 11.7 sek.
200 mtr. Szulc Tadeusz 24.8 sek.
200 mtr. Kopeć Jan 24.8 sek.
400 mtr. Kopeć Jan 56.3 sek.
800 mtr. Kosiarz Mieczysław (Tadzio) 2.08 sek.
1.500 mtr. Kosiarz Mieczysław (Tadzio) 4.30.3 sek.
3.000 mtr. Chudoment Władysław 9.58 sek.
5.000 mtr. Michalik Wacław 17.05 sek.
10.000 mtr. Szlaga Stanisław 38.01.8 sek.
110 mtr. płotki Węglorz Emil 21.3 sek.
Sztafeta 4 x 100 mtr. (Kopeć, Węglorz, Szulc, Mytar) 3.58.6 sek.
Sztafeta 4 x 400 mtr. (Michalik Węglorz, Kopeć, Mytar) 47.1 sek.
Sztafeta olimpijska (Kaczor, Wünsch, Kopeć, Szulc) 3.47.4 sek.
Sztafeta 4 x 1.500 mtr. (Chudoment, Szlaga, Kaczor, Michalik) 19.20 sek.
Skok w dal: Szulc Tadeusz 6.17 mtr.
Skok w dal: Mytar Mieczysław 6.17 mtr.
Skok w wyż: Mytar Mieczysław 1.54 mtr.
Skok o tyczce: Lappe Wacław 2.70 mtr.
Pchnięcie kulą: Turecki Jan 9.94 mtr.
Rzut dyskiem: Korbel Zbigniew 31.12 mtr.
Rzut oszczepem: Szulc Tadeusz 43.01 mtr.
Pięciobój: Mytar Mieczysław 2.310.6 pkt.
Dziesięciobój: Węglorz Emil 3.512.895 pkt.
60 mtr Babrajowa Janina 8.2 sek.
100 mtr. Babrajowa Janina 13.5 sek.
200 mtr. Stępniowska Marja 29.4 sek.
250 mtr. Stępniowska Marja 51.0 sek.
500 mtr. Stępniowska Marja 1.30.0 sek.
800 mtr. Stępniowska Marja 2.47.3 sek.
Sztafeta 4 x 60 mtr. (Stępniowska, Szeleźnikówna, Babrajowa, Steczkówna) 34.6 sek.
Sztafeta 4 x 75 mtr. (Stępniowska, Babrajowa, Szeleźnikówna, Steczkówna) 47. sek.
Sztafeta 4 x 100 mtr. (Stępniowska, Górkowska, Babrajowa, Steczkówna) 59.6 sek.
Sztafeta 4 x 200 mtr. (Stępniowska, Górkowska, Babrajowa, Steczkówna) 2.08.7 sek.
Skok w dal: Babrajowa Janina 4.5 mtr.
Skok w wyż: Babrajowa Janina 1.28 mtr.
Pchnięcie kulą: Babrajowa Janina 8.47 mtr.
Rzut dyskiem: Stępniowska Marja — 26.82 mtr.
Rzut dyskiem oburącz: Babrajowa Janina 39.70 mtr.
Rzut oszczepem: Babrajowa Janina 20.45 mtr.
Trójbój: Stępniowska Marja 62 pkt.
Pięciobój: Babrajowa Janina 2.357.65

TOWARZYSZKI! ZAPISUJCIE SIĘ NA ZIMOWY KOBIECY KURS SPORTOWY!

Wydział Kobiecy Z. R. S. S. organizuje w okresie od 29 stycznia do 12 lutego b. r. Kobiecy Kurs Sportowy. Kurs ten, o charakterze instruktorsko - organizacyjnym winien być wykorzystany, jako jedyna nadarzająca się okazja do zapoznania się z racjonalnemi metodami pracy sportowej i podniesienia swej sprawności fizycznej.

Wielki nakład pracy i staranne przygotowanie kursu, pozwala sądzić, iż czas spędzony na nim nie będzie straconym, a przeciwnie przyniesie wielkie korzyści słuchaczkom.

Ze względu na bardzo dogodne warunki kurs winien być obsadzony jaknajliczniej.

Towarzyszki, śpieszcie się, bo termin zgłoszeń upływa z dniem 15 stycznia, a więc już w tygodniu w czwartek.

Jeszcze raz przypominamy regulamin Kursu.

Uczestniczki kursu wpłacają na konto ZRSS (Nr. 17878) do PKO. po 3 złote od osoby; pozatem ponoszą koszta przejazdu do Warszawy i z powrotem. Prawdopodobnie Wydział Kobiecy uzyska zniżki kolejowe w wysokości do 50%.

Żadnych innych wydatków uczestniczki nie ponoszą.

Program przewiduje m. in. zwiedzanie Warszawy i jej zabytków, wycieczki do teatrów i t. p. (uczestniczki za bilety do teatrów nie płacą).

Uczestniczki winne przywieźć ze sobą: kostjum i pantofle gimnastyczne, 2 zmiany bielizny osobistej, 2 ręczniki, szczotkę do zębów, mydło. Pożądane, lecz nieobowiązkowe przywiezienie koca i swetra.

Uczestniczki będą mieszkały w internacie, a więc otrzymają na miejscu łóżka, materace, bielizną pościelową, koce, naczynia do jedzenia i t. p.

Zgłoszenia należy nadsyłać do Sekretarjatu ZRSS niezwłocznie!

W zgłoszeniach należy podać imię i nazwisko kandydatki. Wpisowe należy wpłacić na konto ZRSS do PKO po trzy zł. od osoby — najpóźniej do dnia 15 stycznia 1931 r. (W dniu 15 stycznia zamyka się lista uczestniczek).

Uwaga: Celem uniknięcia przykrych nieporozumień koniecznie trzeba przy wpłacaniu do PKO na odwrotnej stronie przekazu PKO zaznaczyć tytułem czego dokonana została wpłata.

Ze sportu robotniczego

W bieżącym tygodniu zostanie zakończona pierwsza tura rozgrywek pingpongowych o mistrzostwo WRSKO. Dotychczas w mistrzostwie prowadzi Skra przed Czarnymi i Gwiazdą, jednak po zakończeniu pierwszej tury układ może się zmienić.

Termin dalszych rozgrywek przedstawia się następująco:

Wtorek 13 stycznia 1931 r. (lokal Skry godz. 18:
Czarni II — Skra II
Czarni I — Skra I
lokal Gwiazdy godz. 20:
Tur — Wola — Gwiazda,
lokal Marymontu godz. 18:
Sarmata II — Marymont II
Sarmata I — Marymont I.
Środa 14 stycznia 1931 r. lokal Elektryczności godz. 18:
Sarmata II — Elektryczność II
Sarmata I — Elektryczność I
lokal Czarnych godz. 18:
Marymont II — Czarni II
Marymont I — Czarni I.
Czwartek 15 stycznia 1931 r.
lokal Gwiazdy godz. 18:
Żar II — Gwiazda II
Żar I — Gwiazda I.
lokal Elektryczności godz. 18:
Czarni II — Elektryczność II
Czarni I — Elektryczność I.
Piątek 16 stycznia 1931 r.
lokal Marymontu godz. 18:
Żar II — Marymont II
Żar I — Marymont I.

Kierownictwo mistrzostw przypomina o składaniu na czas protokułów z rozgrywanych meczów gdyż w przeciwnym wypadku będzie liczony bezwzględnie walkower (chodzi tu przedewszystkiem o Tur i Elektryczność).

Wyniki ostatnich spotkań były następujące:
Skra I — Sarmata I 6:1
Skra II — Sarmata II 7:0
Żar I — Skra I 1:6
Żar II — Skra II 2:5.

Druga tura rozgrywek rozpocznie się w przyszły tygodniu. Terminy spotkań wyznaczone będą w komunikacie W. R. S. K. O. i Sztafecie Robotniczej, przyczem wiadomości tej ostatniej są narówni obowiązujące z wiadomościami komunikatów.

DALSZY CIAG ROZGRYWEK W KOSZYKÓWCE O MISTRZOSTWO W.R.S.K.O.

W najbliższy czwartek odbędzie się dalszy ciąg rozgrywek w koszykówce o mistrzostwo WRSKO. w następującym porządku:
Godz. 7 min. 10:
Skra I — Start I (kobiety)
Skra I — Marymont I (mężczyźni)
Gwiazda I — Gwiazda II (mężczyźni).
Wyniki spotkań z dnia 8 stycznia:
Skra II — Start II 27:2 (kobiety).
Sarmata I — Marymont II 30:0 walk.
Marymont I — Gwiazda II 75:8.

ŁÓDZKIE R. S. K. O. ZMIENIŁO ADRES

Łódzkie ŁRSKO. podaje do wiadomości iż zmieniło swói adres. Adres obecny brzmi: Łódź ul. Kilińskiego 160, tow. Wacław Zadke.

ZEBRANIE ZARZĄDU WRSKO.

Zebranie Zarządu Warszaw. R.S.K.O. odbędzie się dziś w poniedziałek o godz. 7.30 w lokalu ZRSS. przy ulicy Flory 1, przyczem proszeni są o przybycie tow. tow. Zofja Dubios, Herman, Borowiecki, Berman, Przychodski, Figler i Wilczyński.

BASEN W KASIE CHORYCH ZNÓW CZYNNY.

Po przerwie, spowodowanej zawaleniem się dachu nad basenem Kasy Chorych przy ul. Wolskiej, treningi pływackie WRSKO odbywać się będą nadal. Dnie treningów pozostają te same, to jest środy i soboty od godz. 8 do 9.

KALENDARZYK SEKCJI LEKKO-ATLETYCZNEJ Z. R. S. S.

Zarząd Sekcji Lekko - Atletycznej Z. R. S. S. opracował już kalendarzyk zawodów lekko-taletycznych na r. 1931. Między innemi kalendarzyk obejmuje zawody międzymiastowe Gdańsk — Warszawa i Olimpiadę Robotnjczą w Wiedniu.

Terminy zawodów są następujące: 24 i 25 maja — Międzymiastowe zawody lekko-atletyczne Gdańsk — Warszawa; 13 i 14 czerwca — Okręgowe zawody eliminacyjne i mistrzostwa okręgowe (jednocześnie).

28 i 29 czerwca — Ogólnopolskie zawody eliminacyjne przed Olimpjadą Robotniczą w Wiedniu; 19—26 lipca — Olimpjada Robotnicza; 5 i 6 września — Mistrzostwa RRSS. w Katowicach.

Kalendarzyk ten został opracowany tak wcześnie w tym celu, ażeby poszczególne RSKO. i kluby mogły uzgodnić swe terminarze.

Ubiegła niedziela w sporcie

HOKEJOWE MISTRZOSTWA WARSZAWSKIEJ KLASY B.

W Warszawie rozpoczęte zostały w niedzielę hokeiowe mistrzostwa okręgowe w klasie B, rozgrywane w dwóch grupach, grupie klubów i grupie rezerw. Na czoło w grupie klubów wysunęły się oba zespoły robotnicze Marymont i Skra, wygrywając swoje mecze.

Wyniki były nastepujące:

AZS II Polonia II 2:2 (1:0, 0:2 1:0). Gra zupełnie wyrównana. Bramki dla AZS. zdobyli Werner I i Zbroziński, a dla Polonii — Odrowąż i jedna somobójcza. Sędziował p. Żebrowski.

Marymont — ŻASS 5:1 (2:0, 1:1, 2:0). Mecz rozegrany na boisku Polonii. Drużyna robotnicza wykazała wyraźną przewagę i wygrała zupełnie zasłużenie. Bramki zdobyli: Paciorowski (2), Głowacki (2). Sędziował p. Lalew. Wyróżnili się Skultety z Marymontu.

Skra — Warzawianka 5:2 (1:1, 2:0, 2:1). Mecz na boisku Skry. Bramki zdobyli Błazałek (4) i Smosarski I, a dla Warszawianki Meternich i Jędraszewski.

MECZ HOKEJOWY WARSZAWA — KRAKÓW.

W Krakowie rozegrany został mecz hokejowy Warszawa — Kraków przyczem w składzie drużyny warszawskiej, obok Kuleja, Pasteckiego, Krygiera i Materskiego figurowali Stogowski, Dubowski i Sokołowski, zaś skład Krakowa pozbawiony był swych najlepszych graczy. Wygrała Warszawa 6:1 (3:0, 2:1, 1:0). Bramki zdobyli: Kulej (3), Dubowski, Pastecki i Krygier, a dla Krakowa — Jasiński. Sędziował p. Farlow.

Pozatem w Krakowie o mistrz. kl. A Sokół pokonał Makabi 3:1.

MECZ HOKEJOWY W ŁODZI.

W Łodzi rozegrany był mecz hokejowy o mistrzostwo okręgowe, w którym ŁKS pokonał Union 2:0 (0:0 1:0, 1:0). Obie bramki zdobył Król. Sędzia p. Zarzycki. W mistrzostwie prowadzi ŁKS. 6 pkt. przed Unionem 2 pkt., Triumfem i Kadimagem.

KONKURS SKOKÓW NA KROKWI.

W niedzielę rozegrany został na skoczni na Krokwi w Zakopanem pierwszy w sezonie konkurs skoków narciarskich. Wyniki konkursu były następujące:

I klasa: 1) Br. Czech (SNPTT) skok 38 i 45 mtr., nota 17.735, 2) Szostak A. 35 i 44 mtr. nota 16.066, 3) Mietelski (Wisła) 31 i 41 mtr., nota 15 875, 4) K. Szostak skoki 35 i 33 mtr., nota 15.273.

II klasa: 1) Serafin skoki 33 i 31 mtr., nota 14.357; 2) Łuszczek skoki 31 i 32 mtr., nota 14.290; 3) Marduła skoki 31 i 35 mtr., nota 14.066.

III klasa: 1) S. Marusarz 35 i 47 mtr., nota 16.491 (drugi w ogólnej klasyfikacji); 2) A. Marusarz 33 i 36 mtr. nota 15.241; 3) J. Marusarz 31 i 39 mtr., nota 14.863.

GRY SPORTOWE W STOLICY.

W Warszawie, w sali ośrodka w niedzielę odbyły się następujące spotkania w grach sportowych: koszykówka kobieca: Polonia — Skra 18:8 (8:4), koszykówka męska YMCA — Skra 50:20 (28:10).

ZAWODY PŁYWACKIE W KRAKOWIE.

W Krakowie w basenie YMCA rozegrane zostały zawody pływackie, w których wziął udział pływak czeski Medricky (Slavia — Praga), drużyna AZS-u warszawskiego z Bocheńskim na czele, pływacy śląscy, lwowscy i krakowscy. Zawody odbyły się przy wypełnionej widowni, przyczem dały cały szereg wyników bardzo dobrych. Na czoło poszczególnych konkurencyj wysuwają się następujące: bieg 100 mtr. st. dow.: 1) Bocheński (AZS Warszawa) 1.04.5; 2) Medricky (Slavia — Praga) 1.04.8, bieg 100 mtr. na wznak: 1) Medricky (Praga) 1:21, bieg 200 mtr. st. klas.: 1) Kaputek 3:1.4; 2) Malanowicz (AZS Warszawa) 3:18.4.

RÓŻNE WIADOMOŚCI

WALNE ZGROMADZENIE R. K. S. SKRA.

Dnia 25 stycznia 1931 roku w lokalu własnym przy ul. Okopowej 43/47 odbędzie się doroczne Walne Zgromadzenie RKS. Skry z porządkiem dziennym następującym:

1) Zagajenie. 2) Wybór prezydjum. 3) Odczytanie protokółu z poprzedniego zebrania. 4) Sprawozdanie ustępującego Zarządu. 5) Dyskusja nad sprawozdaniem. 6) Wybór nowych władz klubu. 7) Wolne wnioski.

Początek Zebrania o godz. 9-tej w terminie pierwszym i 10-tej w drugim.

SKRA ZDOBYŁA MISTRZOSTWO CIĘŻKO-ATLETYCZNE WARSZAWY.

Ciężko-atletyczne mistrzostwo drużynowe Warszawy zdobyła na rok 1931 Skra przed YMCA i Legją.

JESZCZE NA TEMAT MECZU AKS. — LECHJA.

Sprawa meczu decydującego o wejściu do Ligi AKS. — Lechja (1:3) była tematem obrad wczorajszego posiedzenia wydziału gier i dysc. PZPN. przyczem wprawdzie nie powięto definitywnej uchwały, odsyłając sprawę do kolegjum sędziów, jednak najprawdopodobniej mecz ten będzie zweryfikowany natychmiast po wydaniu opinji przez kolegjum sędziów.

SPRAWA SKŁADU HOKEJOWEJ REPREZENTACJI.

Po turnieju krynickim, który zakończył się wielkim sukcesem drużyny polskiej, aktualną stała się kwestja składu naszej reprezentacji na turniej krynicki o mistrzostwo świata. Prawdopodobnie do reprezentacji wejdą Stogowski, Kulej, Kowalski, Szenajch, Tupalski, Krygier, a rezerwowi wybrani będą wśród Materskiego, Godlewskiego, Sachsa, Mauera, Hemerlinga, Sabińskiego, Sokołowskiego i Wirokiro. Skład definitywny ustalony będzie około 18 b. m.

MIĘDZYNARODOWY KDNGRES HOKEJOWY W KRYNICY.

Z okazji hokejowych mistrzostw świata w Kryncy (1—8 lutego) odbędzie się tam jednocześnie XVIII Kongres Międzynarodowej Ligi Hokeja na lodzie (Ligue Internationale de Hockey sur Glace. Kongres obradować będzie dnia 31 stycznia o godz. 16-ej i 1 lutego o godz. 10 w sali Domu Zdrojowego w Krynicy.

Porządek dzienny Kongresu zawiera między innemi dwa wnioski polskie. Pierwszy z nich dąży do organizowania w przyszłości mistrzostw hokejowych świata i Europy wyłącznie w krajach, posiadających sztuczne tory łyżwiarskie, przyczem uzasadnienie wniosku wskazuje na olbrzymie przeszkody podczas mistrzostw w Chamonix w 1930 r. kiedy po długiem oczekiwaniu na mróz trzeba było przenieść turniej na sztuczny tor w Berlinie.

Drugi wniosek polski proponuje, aby w latach, kiedy odbywają się Olimpjady, nie rozgrywano ani mistrzostw Europy, ani świata. PZHL. wychodzi tutaj z założenia, że urządzanie w latach tych dwóch tak wielkich imprez doprowadziłoby do objawów wysoce niepożądanych.

Poza tem porządek obrad przewiduje pewną zmianę reguł gry: oto zarząd LIHG. proponuje, aby w trzeciej percji drużyny zmianały pola po 7 i pół minutach gry, ponieważ według dotychczasowego systemu dwie tercje grano na tej samej części boiska, co czasami stwarzało niesprawiedliwe uprzywilejowanie jednej drużyny.

Z pośród spraw formalnych, które wejdą pod obrady kongresu krynickiego, wymieniamy: wybór przewodniczącego i wiceprzewodniczących, ustalenie miejsca mistrzostw w 1932 roku (Los Angeles?), uzgodnienie listy sędziów międzynarodowych i t. d.

PIERWSZY MIĘDZYNARODOWY ROBOTNICZY MECZ HOKEJOWY POLSKA — ŁOTWA

W dniu 1 lutego o godz. 11 na boisku Skry odbędzie się międzynarodowe spotkanie hokejowe pomiędzy reprezentacjami Łotwy i Polski. Reprezentacja Łotewska, jadąca na olimpjadę zimową do Mürzuschlag, rozegra jedno spotkanie z Polską, przyczem definitywnie sprawa została już omówiona.

W skład reprezentacji Polski wejdą prawdopodobnie gracze: Wieweger Smosarski I i II, Błazałek II ze Skry oraz Głowacki Przeorowski i Łapiński z Marymontu. Treningi drużyny reprezetacyjnej rozpoczną się w bieżącym tygodniu, wieczorami na torze Skry.